

Economische berekeningen Pluimvee met Smaak

27 juni 2011, door Izak Vermeij, Wageningen UR Livestock Research (izak.vermeij@wur.nl)

Ruwe kostprijsberekening

Er zijn twee concepten ontwikkeld: 1) Som der delen en 2) Winds of Change. Op basis van de concepten is een ruwe inschatting gemaakt van de kostprijs van kuikenvlees. Deze worden vergeleken met de kostprijs van reguliere vleeskuikenhouderij, zodat een indruk ontstaat van de meerprijs. Vanwege het feit dat het om concepten gaat die sterk afwijken van het gebruikelijke (daarom is het ook een innovatie) geeft deze kostprijsberekening slechts een indicatie en wordt ook een bandbreedte weergegeven.

Een kostprijsberekening voor vleeskuikens bestaat op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:

Aankoop eendagskuiken, voer, overige toegerekende kosten (o.a. energie, vangen/laden), huisvesting, arbeid en overig niet-toegerekende kosten (o.a. algemeen, mestafzet). De kostprijs wordt uitgedrukt in euro per kg levend gewicht. Hieronder worden per onderdeel de uitgangspunten of overwegingen vermeld.

Eendagskuiken

In beide concepten wordt uitgegaan van een traaggroeiend vleeskuiken (Hubbard JA 757). Doordat dit kuiken nog niet in grote getale op de markt is in Nederland, ligt de prijs van een eendagskuiken enkele centen hoger dan een regulier kuiken. De aankoopprijs van een traaggroeiend eendagskuiken bedraagt € 0,325. Bij een gemiddeld aflevergewicht van 2,4 kg en 2,5% uitval, bedragen de kosten € 0,14 per kg kuikenvlees.

Voerkosten

In beide concepten wordt in het rantsoen een aandeel gras opgenomen. Hiervoor is het nodig dat het vleeskuikenvoer verdund wordt. In 10% verdund vleeskuikenvoer kan tot 20% grasmael verwerkt worden (Tabel 1). Elke 5% extra gras in het voer levert 3,3% op van het verteerbaar eiwit. De eerste 10% gras in het voer heeft geen groot effect op de andere eiwitrijke grondstoffen in het voer. Wel daalt het aandeel verteerbaar eiwit vanuit de granen. Vanaf 15% gras wordt raapzaadschroot niet meer opgenomen. Bij 20% gras in het voer daalt het aandeel sojaschroot, maar stijgt het aandeel aardappeleiwit.

Tabel 1 Effect van aandeel gras in 10% verdund vleeskuikenvoer op kostprijs (€/100 kg) en herkomst van verteerbaar eiwit (%)

Aandeel gras in voer	0%	5%	10%	15%	20%
Kostprijs	25,88	26,53	27,43	28,54	30,07
Bijdrage aan verteerbaar eiwit					
Sojaschroot	52%	52%	53%	53%	37%
Erwten	14%	14%	14%	15%	15%
Raapzaadschroot	8%	8%	8%	0%	0%
Aardappeleiwit	0%	0%	0%	0%	15%
Mais en tarwe	26%	23%	19%	22%	20%
Gras	0%	3%	6%	10%	13%

De kostprijs van het voer neemt bij 15% gras met zo'n 10% toe.

Overige toegerekende kosten

De overig toegerekende kosten bestaan uit kosten voor energie, water, gezondheidszorg, strooisel, vangen en laden, heffingen. Bij de reguliere houderij bedragen deze ca € 0,22 per opgezet kuiken, ofwel € 0,11 per kg levend gewicht. Bij beide concepten wordt uitgegaan van 'energieneutraal'. Hierdoor komen de overig toegerekende kosten circa € 0,06 lager uit, op € 0,16 per opgezet kuiken. Bij 2,4 kg aflevergewicht komt dit overeen met € 0,07 per kg kuikenvlees. Tegenover de besparing op energiekosten staat wel een investering met jaarkosten van de zonnecollectoren.

Huisvestingskosten

Gebouwen vergen een bepaald bedrag aan investering per m². Een belangrijk bepalende factor voor de huisvestingskosten is daarom de bezettingsdichtheid. Hoe minder kuikens per m², hoe hoger de huisvestingskosten per dierplaats. In concept 1 is de bezetting met ca. 11,5 kuikens per m² de helft van de reguliere houderij. In concept 2 is dit met 16 kuikens per m² staloppervlak zo'n 70%. Per m² leefoppervlak zitten ook in concept 2 11,5 kuikens. Daarnaast bepalen natuurlijk de inrichting en de uitvoering van de stal voor een belangrijk deel de kosten. Beide stallen zijn uitgevoerd met zonnecollectoren, die een forse investering vergen.

Concept 1: Een reguliere stal + inventaris vergt een investering van € 195 + € 86 = € 281 per m². Vanwege de ronde vormen en de extra technieken in de stal wordt hierop een factor 1,25 toegepast. De investering bedraagt dus ca. € 350 per m². Daarnaast is er een investering van zo'n € 400.000 voor de zonnecollectoren incl. WKO. Op basis van 8.600 m² bedraagt de totale investering € 3.400.000, ofwel € 40 per dierplaats. Jaarkosten (rente, afschrijving, onderhoud) bedragen ca. € 4,- per dierplaats.

Per kuikenplaats wordt jaarlijks 20,5 kg kuikenvlees geproduceerd (op basis van 8,7 rondes, 2,5% uitval en 2,4 kg gemiddeld aflevergewicht). De huisvestingskosten bedragen daarmee € 0,20 per kg.

Concept 2: Een reguliere stal + inventaris vergt een investering van € 195 + € 86 = € 281 per m². Vanwege de extra technieken in de stal wordt hierop een factor 1,15 toegepast. De investering bedraagt dus ca. € 325 per m². Daarnaast is er een investering van zo'n € 100.000 voor de zonnecollectoren incl. WKO. Op basis van 1.850 m² bedraagt de totale investering € 700.000, ofwel € 23,50 per dierplaats. Jaarkosten (rente, afschrijving, onderhoud) bedragen ca. € 2,35 per dierplaats. De investering voor de bomerrij wordt geschat op € 100.000. Jaarkosten hiervan zijn ca. € 3.000 ofwel € 0,10 per dierplaats. Totale jaarkosten € 2,45 per dierplaats.

Per kuikenplaats wordt jaarlijks 13,5 kg kuikenvlees geproduceerd (op basis van 5,8 rondes, 2,5% uitval en 2,4 kg gemiddeld aflevergewicht). De huisvestingskosten bedragen daarmee € 0,18 per kg.

Arbeid

In de reguliere kuikenhouderij kan 1 Volwaardig Arbeidskracht (VAK) 90.000 vleeskuikens houden. Geschat wordt dat voor concept 1 met 85.000 kuikens 1,5 VAK nodig is. Dit omdat er veel meer afdelingen zijn en het gescheiden mesten van hennen en hanen ook extra management vraagt. De arbeidskosten per VAK bedragen € 52.000. Voor concept 1 komt dit neer op € 0,05 per kg levend gewicht. Geschat wordt dat voor concept 2 met 30.000 vleeskuikens 0,5 VAK nodig is. De arbeidskosten bedragen € 0,07 per kg levend gewicht.

Overig niet-toegerekende kosten

De overige niet-toegerekende kosten bestaan uit algemene kosten (verzekeringen, boekhouding, advies) en mestafzetkosten. Bij een kleinere bedrijfsomvang tellen de algemene kosten wat harder door naar de kosten per kg vlees.

Resultaat

Tabel 2 Kostprijs vleeskuikens (€ per kg levend gewicht) (*bandbreedte*)

	Regulier	C1 Som der delen	C2 Winds of Change	Volwaard	Biologisch
Eendagskuiken	0,14	0,14 (0,13-0,15)	0,14 (0,13-0,15)	0,14	0,20
Voerkosten	0,45	0,57 (0,52-0,60)	0,57 (0,52-0,60)	0,55	1,30
Overig toegerekend	0,11	0,07 (0,05-0,09)	0,07 (0,05-0,09)	0,09	0,17
Huisvesting	0,07	0,20 (0,17-0,23)	0,18 (0,16-0,20)	0,14	0,23
Arbeid	0,04	0,05 (0,04-0,07)	0,06 (0,05-0,08)	0,06	0,19
Overig niet-toegerekend	<u>0,03</u>	<u>0,03</u> (0,03-0,04)	0,05 (0,04-0,06)	0,04	0,07
Totaal	0,84	1,06	1,07	1,02	2,17
Toename		+26%	+27%	+21%	+158%